

Huvudman

Barsebäcks montessori ekonomisk
förening

Org nr 769600-6191

rektor@barsebacks-montessori.se

Ärendet

Tematisk tillsyn av tillgång till läroböcker och andra läromedel vid grundskolan Barsebäcks montessoriskola i Kävlinge kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2025 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende tillgång till läroböcker och andra läromedel. Barsebäcks montessoriskola i Kävlinge kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 12 februari 2025. Tillsynen har omfattat tillgången på läroböcker och andra läromedel i samhällsorienterande ämnen¹ (SO) i årskurs 7–9. Som en del av tillsynen har elever, lärare och rektorn intervjuats. Dokument har granskats, bl.a. elevscheman, lista över vilka läromedel som används och en förteckning över lärarnas behörighet. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Tillgång till läroböcker och andra läromedel

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever, lärare och rektorn uppger i intervjuerna att eleverna har god tillgång till läromedel i samtliga SO-ämnen. Av intervjuerna framgår att skolan valt att ha ett digitalt läromedel från ett förlag i samtliga ämnen. Detta läromedel initieras redan i lågstadiet. Eleverna får ta hem sin

¹ Geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap.

skoldator så de har tillgång till läromedlet även hemma. Elever uppger i intervju att läromedlet är lätt att hantera och innehåller funktioner såsom läslinjal och möjlighet att lyssna. I läromedlet finns även lättare texter. Utöver det digitala läromedlet använder sig läraren bland annat av kartböcker, digitalt uppslagsverk, filmer samt lärarens egenproducerade material. Läraren uppger i intervju att det valda läromedlet ger möjligheter till fördjupade kunskaper samt att det finns lättare texter. Läraren anser att läromedlet är heltäckande och att det innehåller det som krävs för att täcka det centrala innehållet. Läraren anser vidare att fördelen med det digitala läromedlet är att det ständigt uppdateras vilket minimerar risken för felaktig information.

Av utredningen framgår vidare att eleverna inte har några kostnader för sina läromedel.

Rättslig reglering

Enligt skollagen avses med följande definitioner

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen (1 kap. 3 § skollagen).

Utbildningen ska vara avgiftsfri. Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål (10 kap. 10 § skollagen).

Av förarbetena framgår att lagtexten ska tolkas mot bakgrund av att utbildningen enligt 1 kap. 5 § tredje stycket skollagen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vidare anges att när det gäller förhållandet mellan läroböcker och digitala läromedel visar samlad vetenskaplig empiri och beprövad erfarenhet att grundläggande färdigheter som relationella förmågor, uppmärksamhet och koncentration samt färdigheter att läsa, skriva och räkna bäst förvärvas genom analoga aktiviteter i analoga miljöer. Detta innebär att fokus i de yngre åldrarna bör ligga på läroböcker och att digitala läromedel vid stigande ålder kan användas i större utsträckning och ge goda effekter, under förutsättning att det görs selektivt, utifrån tydligt vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde (prop. 2023/24:21, s. 45 f.).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas.

Beslutet är fattat av utredare Cecilia Winberg.

Utredare Terese Westin har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även Åsa Jansson medverkat.